

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงาน
ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

Factors influencing the Financial Planning of Adults
in Chiang Rai Province

จิตติชญาณ์ ฤทธิ์เดชพันธ์¹

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และ ปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย จำนวน 400 คน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามปลายปิด วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไคสแควร์ การทดสอบ t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ย (ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษา ปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-25,000 บาท มีภาระหนี้สินในช่วง 100,001-200,000 บาท มีจำนวนสมาชิกของครอบครัว 2-4 คน และมีบุตร 1-2 คน 2) พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า มีแนวโน้มการวางแผนทางการเงินในระยะกลางเพื่อควบคุมสถานะทางการเงินและหนี้สิน ผ่านบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะ โดยมีคนในครอบครัวเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการวางแผนทางการเงิน 3) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติ ($\bar{x}=3.98$) ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ($\bar{x}=3.82$) และ ปัจจัยภายนอก ($\bar{x}=3.99$) อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ภาระหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยภายนอก ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงิน, คนวัยทำงาน, การรับรู้ข่าวสาร, ปัจจัยภายนอก, จังหวัดเชียงราย

¹ นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Factors Influencing the Financial Planning of Adults in Chiang Rai Province

Thitichaya Riddetphun ²

The objective of this research was to investigate demographic characteristics, financial planning behavior, and variables influencing financial planning using a simple random sample of 400 samplings from Chiang Rai province. Apply closed-ended surveys to collect data. Using frequency, percentage, mean, and standard deviation, descriptive data were analyzed. Hypothesis testing included chi-square, t-test, and ANOVA.

The results of the study found that: the majority of the samples were female, aged 31 to 40, single, and had a bachelor's degree. An employee of a private company with an average monthly salary between 15,001 and 25,000 baht and a debt load between 100,001 and 250,000 baht. There are 2-4 adults and 1-2 children in the household. Secondly, a study of financial planning behavior revealed that a key aim of financial planning is to optimize financial status and avoid excessive total debt. There are firms that provide specialist financial counseling services via which one may develop financial plans for planning. The time period established in financial planning is preparing for the medium term (more than a year but less than 5 years), and family members are those who will be influenced. In addition, opinion levels on attitude factors (mean = 3.98), perception factors (mean = 3.82) and external factors (mean = 3.99) were rated. The testing of the hypothesis found that age, occupation, average monthly income, and debt load strongly influenced financial planning behavior. Additionally, the testing revealed that attitude factor, perception factor, and external factors had strong related too.

Keywords: Chiang Rai province, External factors, Financial planning behavior, Perception factors

² Master Student, Major Academic Services Center in Honour of His Majesty the King, Ramkhamhaeng University

บทนำ

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการจัดการทางการเงินที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของชีวิต เช่น การมีบ้านเป็นของตนเอง การออมทรัพย์เพื่อการศึกษาของบุตร การวางแผนสำหรับวัยเกษียณ หรือการวางแผนการประกันภัย เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว การวางแผนการเงินช่วยให้ทราบและเข้าใจว่าการตัดสินใจใด ๆ ทางการเงินจะส่งผลกระทบต่อทางการเงินในด้านอื่น ๆ ด้วย ยกตัวอย่างเช่น การซื้อรถยนต์ จะส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและแผนเพื่อวัยเกษียณในอนาคต ดังนั้นหากพิจารณาในภาพรวมของการตัดสินใจทางการเงินใด ๆ ในแต่ละกรณีอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่มีอยู่ในชีวิตทั้งในส่วนของการออมระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว ซึ่งการวางแผนการเงินช่วยให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเงินในภาพรวมทั้งหมด จะนำมาซึ่งแนวโน้มและความเป็นไปได้ของการบรรลุเป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการ ซึ่งประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีอย่างหลากหลายด้าน เช่น การวางแผนทางการเงิน ทำให้รู้ถึงสถานะทางการเงินที่แท้จริง ช่วยลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้มีรายได้เพิ่มจากการออมและวางแผนภาษี ทำให้สามารถวางแผนการใช้ชีวิตในอนาคต (firwealthbuilder, 2563)

จากผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท. พบว่า คนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 71.0 สูงกว่าการสำรวจครั้งก่อนในปี 2561 (ร้อยละ 66.2) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563 (ร้อยละ 60.5) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้าน พบว่าคนไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 (ร้อยละ 55.7 ในปี 2561) ปรับตัวดีขึ้นในทุกหัวข้อแต่ยังมีหัวข้อที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน และมูลค่าของเงินตามกาลเวลา ด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 71.1 (ร้อยละ 67.8 ในปี 2561) โดยหัวข้อการจัดสรรเงินก่อนใช้และศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมีคะแนนเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม หัวข้อการบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้มีคะแนนลดลง ขณะที่ด้านทัศนคติทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 82.0 (ร้อยละ 78.0 ในปี 2561) มีพัฒนาการดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องการวางแผนเพื่ออนาคตในระยะยาวเป็นหัวข้อที่มีพัฒนาการจากปี 2561 มากที่สุด ซึ่งความไม่มั่นคงทางรายได้จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อาจจะมีส่วนทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ในอนาคตมากขึ้น และสำหรับการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมออม พบว่าสัดส่วนผู้มีเงินออมในกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.7 ในปี 2563 (จากร้อยละ 72.0 ในปี 2561) และคนส่วนใหญ่มีความตระหนักเรื่องการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และการออมเพื่อการเกษียณ ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตระหนัก

ถึงความจำเป็นของการเก็บเงินสำรองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีเพียงร้อยละ 38 ที่มีเงินสำรองอยู่ได้เกิน 3 เดือนหากต้องหยุดงานกะทันหัน แสดงให้เห็นว่ายังมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการออมให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ แรงจูงใจสำคัญในการออมมาจากการมีเป้าหมายหรือแผนที่ชัดเจนที่จะต้องใช้จ่ายเงินในอนาคต แต่มีเพียงร้อยละ 19.7 ที่จัดสรรเงินเพื่อออมก่อนนำเงินไปใช้จ่ายจึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เป้าหมายการออมไม่สำเร็จ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจวางแผนทางการเงิน เพื่อนำไปวางแผนการดำเนินงาน วางแผนความเสี่ยง และ ความมั่นคงทางการเงิน อันจะนำไปสู่การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในการบริหารทางการเงินได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
2. ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
3. ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
4. ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยโดยการทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) จากแนวคิดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมาเป็นแนวคิดหลักในการศึกษาวิจัยโดยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (personal financial planning) ถือเป็นแนวคิดที่ครอบคลุมถึงแผนและกระบวนการวางแผนทางการเงินในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมทางการเงินของแต่ละบุคคล เช่น การวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณ การวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษี การวางแผนการลงทุน เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว การวางแผนทางการเงินยังมีฐานะเป็นตัวเชื่อมช่องว่างทางด้านการเงินระหว่าง “เราอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน” กับ “เราต้องการไป ณ ที่ใดในอนาคต” ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคล อีกด้วย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553)

อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลจะสามารถวางแผนทางการเงินได้นั้นส่วนใหญ่ล้วนขึ้นอยู่กับความต้องการของมนุษย์ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ ของมาสโลว์ (Maslow, Abraham M, 1954) ที่ได้

อธิบายเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยใช้แนวโน้มของบุคคล ในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขา ได้รับความ ต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่า กระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ มาสโลว์ โดยเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ (wanting animal)” และเป็นการยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์ เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจ และเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้ว ก็ยังคง เรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ที่เป็นผู้มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ (arducci et al., 2020) ประกอบไปด้วย 5 ความต้องการ ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs)
4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs)
5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

ในแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ด้านปัจจัยประชากรศาสตร์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) ได้อธิบายว่า ประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยองค์ประกอบเหล่านี้นิยมใช้ในศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกที่แตกต่างกันของมนุษย์ ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นสถิติที่วัดได้ของประชากรที่สามารถนำมากำหนดกลุ่มเป้าหมาย

เช่นเดียวกับปัจจัยทางด้านทัศนคติที่เป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่นักการตลาดให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีหรือความมีใจโน้มเอียงต่อสินค้าหรือสิ่งต่าง ๆ ทัศนคติหรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เจตคติ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “ทัศนคติ” หรือ “เจตคติ” ไว้หลายทัศนะ ประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) ประกอบด้วย ความเชื่อ ความรู้ ความคิด และความคิดเห็น โดยสามารถวัดได้ด้วยคำถามในรูปแบบของคำพูดหรือการเขียน องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ หรือทางที่ดี-ไม่ดี อาจวัดได้จากการวัดทางสรีระต่าง ๆ และตัวแปรพฤติกรรม (Behavioral Component) แนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติ อาจวัดได้จากการสังเกตการกระทำที่บุคคลแสดงออก และคำพูดของบุคคลที่เกี่ยวกับเจตนาต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงต่อที่หมายของเจตคติ (ธีระพร อุวรรณโณ, 2546) มีกลไกสำคัญ (KATZ, 1960) คือ เพื่อการปรับตัว (Utilitarian) เพื่อการป้องกันตน (Ego-Defensive) เพื่อการแสดงความหมายของค่านิยม (Value Expressive) และเพื่อเป็นตัวจัดระเบียบเป็นความรู้ (Knowledge)

ในปัจจุบันด้านการรับรู้ข่าวสารการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ที่สำคัญของมนุษย์ โดยมนุษย์นั้นสามารถที่จะตีความสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ด้วยกรรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส รูป รส กลิ่น เสียง เช่น สิ่งที่มีมองเห็น สิ่งที่ได้ยิน สิ่งที่มีสัมผัส เป็นต้น การรับรู้จึงเป็นกระบวนการทางความคิดที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ โดยขั้นตอนของการรับรู้ขั้นต้นศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา (2554)

ได้อธิบายว่า การรับรู้ข่าวสารมีลักษณะเป็นกระบวนการที่บุคคลจะเลือกรับข่าวสารที่สนใจ เกิดความตั้งใจที่จะรับข่าวสาร และพยายามทำความเข้าใจในเนื้อหาข่าวสารนั้น ๆ ซึ่งกระบวนการในการรับรู้แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การให้ความสนใจ (Attention) ขั้นตอนที่ 2 การจัดระบบ (Organization) ขั้นตอนที่ 3 การตีความ (Interpretation) และขั้นตอนที่ 4 การค้นคืนข้อมูล (Retrieval)

และในปัจจุบันภายนอกที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) ได้อธิบายว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลมักขึ้นอยู่กับ การขยายขอบเขตในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ธุรกรรมทางการเงินปัจจุบันที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้นยากแก่การเข้าใจ สัดส่วนโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ภาวะเศรษฐกิจได้มีการปรับตัวอย่างรุนแรงการยกเลิกการคุ้มครองเงินฝากประชาชนเต็มจำนวนโดยภาครัฐในอนาคตและสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น กล่าวได้ว่าพฤติกรรมกรรมการวางแผนทางการเงิน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับความต้องการของมนุษย์ในหลากหลายมิติ ทั้งในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคล บริบททางสังคม รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมในอนาคต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย โดยทำการนิรนัยเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้น (Independent Variables) ที่อาจมีอิทธิพลต่อระดับพฤติกรรม และปัจจัยการวางแผนทางการเงินของบุคคล ผ่าน 3 องค์ประกอบตัวแปรคือ (1) องค์ประกอบด้านทัศนคติมีตัวแปรประกอบด้วย องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) และตัวแปรพฤติกรรม (Behavioral Component) (2) องค์ประกอบด้านการรับรู้ข่าวสารมีตัวแปรประกอบด้วย การให้ความสนใจ (Attention) การจัดระบบ (Organization) การตีความ (Interpretation) และ การค้นคืนข้อมูล (Retrieval) (3) องค์ประกอบปัจจัยภายนอกมีตัวแปรประกอบด้วยอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ภาวะเศรษฐกิจโลก สถานการณ์โควิด-19 สถานการณ์การเมืองภายในประเทศและสิทธิประโยชน์ทางภาษี

วิธีดำเนินการวิจัย

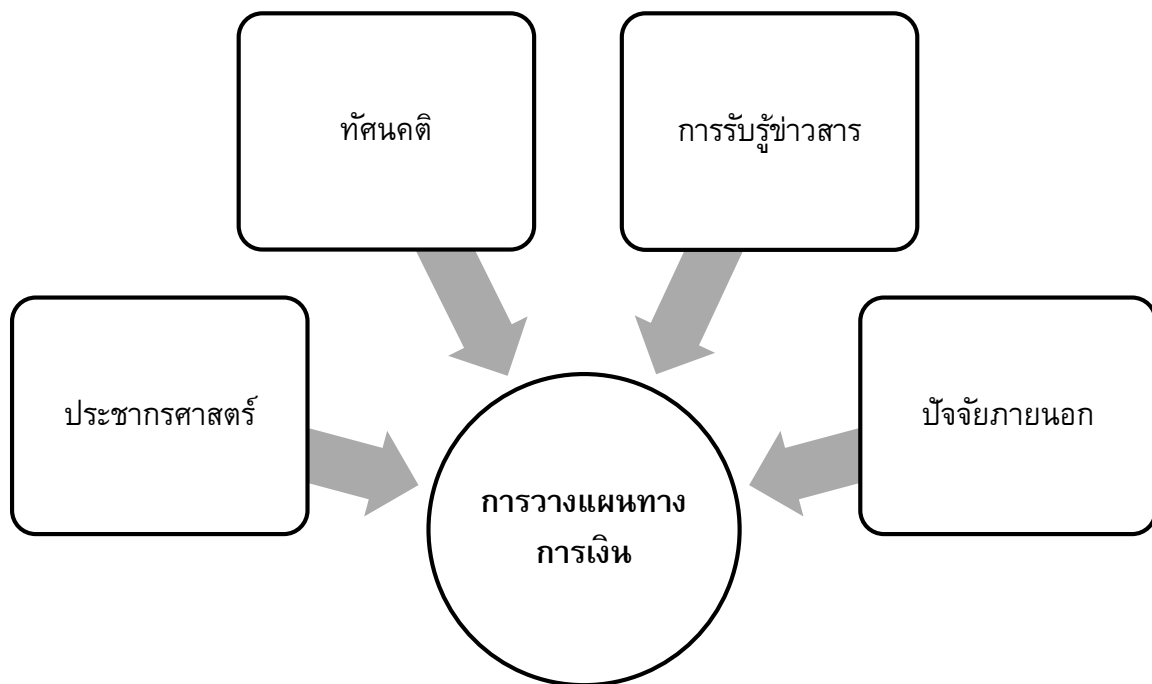
ในงานวิจัยผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) และ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษากับประชากรวัยทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่ผู้วิจัยอ้างอิงจากจำนวนประชากรผู้มีงานทำในเขตจังหวัดเชียงราย ในปี 2563 จำนวน 587,523 คน (ศูนย์ข้อมูลแรงงานจังหวัดเชียงราย, 2563) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางการคัดเลือกของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีก 5% รวมเป็นทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด

ในด้านของเครื่องมือในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้การเก็บรวบรวมข้อมูล ผ่านแบบสอบถามปลายเปิด ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมกรวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ในด้านของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ความถี่ และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์ และ พฤติกรรมกรวางแผนทางการเงิน ในส่วนของปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมกรวางแผนทางการเงินผู้วิจัยได้ใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ใช้ Pearson's Chi-Squared ในการทดสอบกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และปัจจัยด้านทัศนคติ ส่วนปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารและปัจจัยภายนอกผู้วิจัยเลือกใช้ t - test และ One - way ANOVA ในการทดสอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : ผู้วิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 มีสถานภาพโสด จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 15,001-25,000 บาท จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีภาระหนี้สินในช่วง 100,001-200,000 บาท จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 มีจำนวนสมาชิกของครอบครัว 2-4 คน จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 และมีบุตร 1-2 คน จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75

ผลการศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า มีวัตถุประสงค์สำคัญในการวางแผนการเงินเพื่อควบคุมสถานะทางการเงิน และป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 มีช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงิน เพื่อวางแผนผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านที่ปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะ จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการวางแผนการเงิน คือ วางแผนในระยะกลาง (มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี) จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 93.25 รูปแบบในการวางแผนทางการเงินเพื่อเน้นที่การสร้าง ความมั่งคั่งหรืออิสรภาพทางการเงิน จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 และ คนในครอบครัว คือ บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการวางแผนทางการเงิน จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25

ผลศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และ ปัจจัยภายนอก มีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านทัศนคติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.98$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รายข้อการวางแผนที่ดีในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีกว่าในอนาคต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) รองลงมาคือ รายข้อการวางแผนการเงินทำให้เราสามารถรับมือกับหนี้สินที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.97$) และ รายข้อสำรวจรายได้ หนี้สินและค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้รู้ว่าคุณภาพทางการเงินที่แท้จริงเป็นอย่างไร เป็นการรับมือสิ่งที่ไม่คาดคิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.93$)

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.82$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รายข้อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.94$) รองลงมาคือ รายข้อบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวางแผนทางการเงิน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.85$) และ รายข้อการเข้าอบรม สัมมนา ไลฟ์สดที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน จากองค์กรต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66$)

ปัจจัยภายนอก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รายข้ออัตราเงินเฟ้อ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.04$) รองลงมาคือ รายข้ออัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ($\bar{x}=4.02$) และ รายข้อสถานการณ์โควิด-19 ($\bar{x}=4.02$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก รายข้อสถานการณ์การเมืองภายในประเทศ ($\bar{x}=3.97$) และ รายข้อภาวะเศรษฐกิจโลก เช่น วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ ($\bar{x}=3.96$) รวมถึงรายข้อสิทธิประโยชน์ทางภาษี ($\bar{x}=3.96$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ภาระหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาในข้างต้น สามารถอธิบายผ่านตารางที่ 1 พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

ผลการศึกษาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 15,001-25,000 บาท มีภาระหนี้สินในช่วง 100,001-200,000 บาท มีจำนวนสมาชิกของครอบครัว 2-4 คน และมีบุตร 1-2 คน สอดคล้องกับ ชลธิชา วิริยะจงเจริญ (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในเขตฝั่งธนบุรี ที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 – 35 ปี และรองลงมาคือ มีอายุ 26 – 30 ปี ตามลำดับ โดยระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสถานะภาพโสด ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน มีรายได้ระหว่างเฉลี่ย 15,001 – 20,000 บาท/เดือน

ผลการศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า มีวัตถุประสงค์สำคัญในการวางแผนการเงินเพื่อควบคุมสถานะทางการเงิน และป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป มีช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินเพื่อวางแผนผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านที่ปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะกรอบ-

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการวางแผนการเงิน คือ วางแผนในระยะกลาง (มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี) รูปแบบในการวางแผนทางการเงินเพื่อเน้นที่การสร้างความมั่งคั่งหรืออิสรภาพทางการเงิน และ คนในครอบครัว คือ บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการวางแผนทางการเงิน สอดคล้องกับ ชลธิชา วิริยะจงเจริญ (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในเขตฝั่งธนบุรี ที่พบว่า วัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย คือ เพื่อทราบรายรับรายจ่ายของตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อวางแผนการออมเงิน และวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ ในส่วนการใช้ประโยชน์จากการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อีกทั้งสอดคล้องกับ ประชาบุญมา และ วิชิต อุ๋อัน (2565) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ที่พบว่า รูปแบบการลงทุนมีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ เนื่องจาก มนุษย์มีความต้องการหรือมีเป้าหมายชีวิตที่แตกต่างกัน ทำให้มนุษย์ได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองที่แตกต่างกัน ทำให้มนุษย์มีการแสดงพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งที่แตกต่างกัน (Maslow, Abraham M, 1954)

ผลศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และ ปัจจัยภายนอก โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในปัจจุบันทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เนื่องจาก ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ภาระหนี้สิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ ชลธิชา วิริยะจงเจริญ (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในเขตฝั่งธนบุรี ที่พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการซื้อโทรศัพท์มือถือที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ในเขตฝั่งธนบุรี เนื่องจาก ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยองค์ประกอบเหล่านี้นิยมใช้ในศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกที่แตกต่างกันของมนุษย์ ซึ่งเป็นตัวแปรภายในที่ทำให้พฤติกรรมของมนุษย์แตกต่างกัน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ เกษมณี การินทร์ และคณะ (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ-บุรีรัมย์ ที่พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของการออมส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณมากที่สุด เนื่องจาก ทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีหรือความมีใจโน้มเอียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้มนุษย์แสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมที่แตกต่างกัน (L. Norman, 1962)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ สมบูรณ์ สารพัด และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงิน และภาวะเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี ที่พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงินมีผลกระทบทางบวกกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Topa et al. (2018) ศึกษาเรื่อง Financial Management Behavior Among Young Adults: The Role of Need for Cognitive Closure in a Three-Wave Moderated Mediation Model ที่พบว่า ระดับการรับรู้และความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน เนื่องจาก การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้น ถึงแม้จะรับข่าวสารมาจากแหล่งเดียวกัน แบบเดียวกัน อาจมีการตีความข่าวสารออกมาแตกต่างกันได้ ส่งผลให้พฤติกรรมตอบสนองออกมามีความแตกต่างกันไป (อุดม ทูมโฆสิต, 2554, น. 18)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ Sovitha & Thavakumar (2021) ศึกษาเรื่อง Personal Financial Management Behaviour of Lower Income People in Batticaloa District MENTOR The Journal of Business Studies ที่พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ควบคุมพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่งเชิงลบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจาก การวางแผนทางการเงินที่เพิ่มขึ้น ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เช่น การขยายขอบเขตในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน สัดส่วนโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ภาวะเศรษฐกิจได้มีการปรับตัวอย่างรุนแรง การยกเลิกการคุ้มครองเงินฝากประชาชนเต็มจำนวนโดยภาครัฐในอนาคต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553) รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนา-19 (สาระ ลำซ่า, 2563) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินและค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอย่างมาก ทำให้ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเท่านั้น จึงสามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินได้เพียงคนบางกลุ่มเท่านั้น
2. จากการศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า รูปแบบในการวางแผนทางการเงินเพื่อเน้นที่การสร้างความมั่งคั่งหรืออิสรภาพทางการเงิน

เป็นส่วนใหญ่ ทำให้เห็นว่าพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต คือ การต้องการความมั่นคงทางการเงิน เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หรือผู้ให้คำปรึกษาด้านการวางแผนทางการเงินในการวางแผนทางการเงินเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น

ตารางที่ 1 พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ปัจจัยที่ศึกษา	วัตถุประสงค์สำคัญในการวางแผนการเงิน		ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงิน		กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการวางแผนทางการเงิน		รูปแบบในการวางแผนทางการเงิน		บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการวางแผนทางการเงิน	
	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.
ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์										
เพศ	10.181	0.253	7.742	0.101	2.835	0.242	4.843	0.304	3.308	0.914
อายุ	25.844	0.011*	17.656	0.007*	3.913	0.271	16.408	0.012*	14.094	0.295
สถานภาพ	17.252	0.028*	11.889	0.018*	3.816	0.148	1.565	0.815	14.366	0.073
ระดับการศึกษา	11.214	0.511	15.169	0.019*	0.852	0.837	6.735	0.346	17.978	0.116
อาชีพ	24.584	0.218	36.385	0.000*	4.479	0.483	21.103	0.020*	33.145	0.033*
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	23.027	0.113	27.807	0.001*	9.824	0.044*	7.501	0.484	33.110	0.007*
ภาระหนี้สิน	39.097	0.006*	30.948	0.001*	9.313	0.097	20.445	0.025*	39.950	0.005*
ขนาดของครอบครัว	9.891	0.273	13.428	0.009*	2.271	0.321	3.478	0.481	6.822	0.556

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 1 พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ของคนวัยทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย (ต่อ)

ปัจจัยที่ศึกษา	วัตถุประสงค์สำคัญในการวางแผนการเงิน		ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงิน		กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการวางแผนทางการเงิน		รูปแบบในการวางแผนทางการเงิน		บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการวางแผนทางการเงิน	
	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.	Chi-square	Sig.
ปัจจัยด้านทัศนคติ	7.656	0.000*	39.405	0.000*	0.692	0.406	5.111	0.006*	5.102	0.001*
ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร	0.923	0.451	3.708	0.006*	15.829	0.000*	0.991	0.320	3.692	0.026*
ปัจจัยภายนอก	3.440	0.009*	9.150	0.000*	0.650	0.421	0.437	0.646	3.240	0.012*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ที่มา : ผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษมณี การินทร์, รวีพรรณ อุดรินทร์, รัชนิกร บวรชาติ, และ ณัฐวุฒิ ชูขวัญ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *สยามวิชาการ*, 19(1), 37–53.
- ชลธิชา วิริยะจงเจริญ. (2563). พฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). *การวางแผนการลงทุน*. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/89.pdf>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). *ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท.* ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.bot.or.th:443/Thai/PressandSpeeches/Press/2021/Pages/n7764.aspx>
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2546). *เจตคติ: การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก*. กรุงเทพฯ. คณะจิตวิทยา
- ประชา บุญมา, และ วิชิต อุ๋อัน. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 16(2), 171–183.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *การบริหารการตลาดแนวใหม่*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศูนย์ข้อมูลแรงงานจังหวัดเชียงราย. (2563). *รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดเชียงราย ปี 2563 (มกราคม-ธันวาคม)* (น. 24). สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงราย. ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565, จาก https://chiangrai.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/17/2021/02/Year-2563_opt_opt.pdf
- สมบูรณ์ สารพัด, นภาพร หงษ์ภักดี, สืบพงษ์ หงษ์ภักดี, และ สิทธิเดช บำรุงทรัพย์. (2565). ผลกระทบของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงิน และภาวะเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14(1), Article 1.
- สาระ ลำซ่า. (2563). ถอดบทเรียนโควิด-19 กับการวางแผนการเงิน. *วารสารสมาคมนักวางแผนการเงินไทย*, 2, 1–24.

ภาษาอังกฤษ

- finwealthbuilder. (2563). *ประโยชน์ของการ วางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคล*. Fin R Wealth Builder. ค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2565, จาก https://www.finwealthbuilder.com/Blog/ประโยชน์ของการ_วางแผนทางการเงิน_ส่วนบุคคล-blog.aspx
- KATZ, D. (1960). THE FUNCTIONAL APPROACH TO THE STUDY OF ATTITUDES. *Public Opinion Quarterly*, 24(2), 163–204.
- L. Norman, M. (1962). *Introduction to Psychology* (4 Edition). Harrap.
- Maslow, A. (1962). *Toward a psychology of being* (p. xi, 214). D Van Nostrand.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. Harper & Row.

Maslow, Abraham M. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.

Sovitha, V., & Thavakumar, D. (2021). Personal Financial Management Behaviour of Lower Income People in Batticaloa District MENTOR The Journal of Business Studies. *The Journal of Business Studies*, 4(2), 1–12.

Topa, G., Hernández-Solís, M., & Zappalà, S. (2018). Financial Management Behavior Among Young Adults: The Role of Need for Cognitive Closure in a Three-Wave Moderated Mediation Model. *Frontiers in Psychology*, 9.